

EUROPEAN MEDICINES AGENCY
SCIENCE MEDICINES HEALTH

EMA/351521/2022
EMA/H/C/004214

Xeljanz (tofacitinib)

Přehled pro přípravek Xeljanz a proč byl přípravek registrován v EU

Co je přípravek Xeljanz a k čemu se používá?

Xeljanz je léčivý přípravek, který se používá k léčbě:

- dospělých se středně těžkou až těžkou revmatoidní artritidou, což je onemocnění, které způsobuje zánět kloubů. Přípravek Xeljanz se používá s jiným léčivem, methotrexátem, a to poté, co léčba jedním nebo více přípravky známými jako chorobu modifikující antirevmatika neúčinkovala dostatečně dobře nebo vedla k nepříjemným nežádoucím účinkům. Pokud pacienti methotrexát užívat nemohou, přípravek Xeljanz lze užívat samostatně,
- dospělých s psoriatickou artritidou (zarudlými šupinatými ložisky na kůži se zánětem kloubů). Přípravek Xeljanz se používá společně s methotrexátem poté, co léčba jedním nebo více chorobu modifikujícími antirevmatiky neúčinkovala dostatečně dobře nebo vedla k nepříjemným nežádoucím účinkům,
- dětí ve věku od 2 let s aktivní polyartikulární juvenilní idiopatickou artritidou nebo s juvenilní psoriatickou artritidou (podtypem juvenilní idiopatické artritidy), což je dlouhodobé onemocnění u dětí způsobující bolest a zánět kloubů. Přípravek Xeljanz se používá poté, co léčba jedním nebo více chorobu modifikujícími antirevmatiky neúčinkovala dostatečně dobře. Přípravek Xeljanz lze užívat společně s methotrexátem nebo samostatně, pokud pacienti methotrexát nemohou užívat,
- dospělých se středně těžkou až těžkou ulcerózní kolitidou, což je onemocnění, které způsobuje zánět a tvorbu vředů ve sliznici střev, a to poté, co léčba jinými léčivými přípravky neúčinkovala dobře, přestala účinkovat nebo vedla k nepříjemným nežádoucím účinkům.
- dospělých s ankylozující spondylitidou, což je onemocnění způsobující zánět kloubů páteře, poté, co léčba jinými léčivými přípravky neúčinkovala dostatečně dobře.

Přípravek Xeljanz obsahuje léčivou látku tofacitinib.

Jak se přípravek Xeljanz používá?

Přípravek Xeljanz je k dispozici ve formě potahovaných tablet s prodlouženým uvolňováním a tekutiny k užití ústy dvakrát denně. „Prodloužené uvolňování“ znamená, že přípravek Xeljanz se uvolňuje z tablety pomalu po dobu několika hodin.

Official address Domenico Scarlattilaan 6 • 1083 HS Amsterdam • The Netherlands

Address for visits and deliveries Refer to www.ema.europa.eu/how-to-find-us

Send us a question Go to www.ema.europa.eu/contact **Telephone** +31 (0)88 781 6000

An agency of the European Union

Léčba může být ukončena u pacientů, u kterých dojde k rozvoji infekce, což je známý nežádoucí účinek tohoto léčivého přípravku, nebo u pacientů s abnormálními hladinami červených krvinek nebo určitých bílých krvinek.

Výdej přípravku Xeljanz je vázán na lékařský předpis. Léčba by měla být zahájena a probíhat pod dohledem specializovaného lékaře, který má zkušenosti s léčbou příslušného onemocnění.

Více informací o používání přípravku Xeljanz naleznete v příbalové informaci nebo se obraťte na svého lékaře či lékárníka.

Jak přípravek Xeljanz působí?

Léčivá látka v přípravku Xeljanz, tofacitinib, působí tak, že blokuje působení enzymů známých jako Janus kinázy. Tyto enzymy hrají důležitou roli v procesu zánětu, ke kterému u revmatoidní, psoriatické nebo juvenilní idiopatické artritidy a ulcerózní kolitidy dochází. Zablokováním působení těchto enzymů tofacitinib pomáhá zmírňovat zánět a jiné příznaky uvedených onemocnění.

Jaké přínosy přípravku Xeljanz byly prokázány v průběhu studií?

Revmatoidní artritida

Šest studií u více než 4 200 pacientů s revmatoidní artritidou prokázalo, že přípravek Xeljanz je účinný, pokud jde o zmírnění bolesti a otoku kloubů, zlepšení pohyblivosti kloubů a zpomalení rozvoje poškození kloubů. Většina pacientů zařazených do těchto studií v minulosti vyzkoušela jinou léčbu a většina užívala přípravek Xeljanz v kombinaci s methotrexátem.

V jedné ze studií zkoumajících samostatné podávání přípravku Xeljanz byl tento přípravek z hlediska zpomalení rozvoje poškození kloubů a zmírnění příznaků účinnější než methotrexát. V další studii, ve které byl přípravek Xeljanz užíván samostatně, byl tento přípravek z hlediska zmírnění příznaků, jako je bolest a otok, účinnější než placebo (neúčinný přípravek).

Psoriatická artritida

Ve dvou hlavních studiích bylo prokázáno, že přípravek Xeljanz v kombinaci s methotrexátem je v rámci zlepšení příznaků psoriatické artritidy účinný.

První studie porovnávala přípravek Xeljanz s adalimumabem (injekčně podávaným léčivem k léčbě psoriatické artritidy) a placebem u 422 pacientů. Druhá studie porovnávala přípravek Xeljanz s placebem u 395 pacientů. Ani v jedné ze studií jiné typy léčby na onemocnění pacientů neúčinkovaly uspokojivě.

V první studii se příznaky podstatně zlepšily u 50 % pacientů užívajících přípravek Xeljanz a u 52 % pacientů užívajících adalimumab po dobu 3 měsíců ve srovnání s 33 % pacientů, kteří užívali placebo. U pacientů, kteří užívali přípravek Xeljanz nebo adalimumab, se rovněž výrazněji zlepšila schopnost vykonávat běžné každodenní činnosti. Obdobně i ve druhé studii byl přípravek Xeljanz účinnější než placebo v rámci zlepšení příznaků (zaznamenaného u 50 % pacientů užívajících přípravek Xeljanz oproti 24 % pacientů užívajících placebo) a schopnosti vykonávat každodenní činnosti.

Juvenilní idiopatická artritida

Přípravek Xeljanz byl v rámci zmírňování příznaků juvenilní idiopatické artritidy účinnější než placebo, a to v kombinaci s methotrexátem i samostatně. Studie porovnávala vzplanutí onemocnění (zhoršení příznaků) mezi pacienty léčenými přípravkem Xeljanz a pacienty, jimž bylo podáváno placebo.

Ve studii, do které bylo zařazeno 173 pacientů ve věku od 2 do 17 let s juvenilní idiopatickou artritidou, došlo po 26 týdnech k opětovnému vzplanutí onemocnění u 28 % pacientů užívajících přípravek Xeljanz ve srovnání s 53 % pacientů užívajících placebo.

Ulcerózní kolitida

Ve třech hlavních studiích byl přípravek Xeljanz v rámci zmírňování příznaků ulcerózní kolitidy účinnější než placebo.

V první studii, do které bylo zařazeno 614 pacientů s ulcerózní kolitidou, nevykazovalo po osmi týdnech léčby vůbec žádné příznaky nebo vykazovalo jen mírné příznaky 18 % pacientů léčených přípravkem Xeljanz v dávce 10 mg dvakrát denně ve srovnání s 8 % pacientů, jimž bylo podáváno placebo. Podobně ve druhé studii, do které bylo zařazeno 547 pacientů, nemělo po osmi týdnech léčby vůbec žádné příznaky nebo mělo jen mírné příznaky 17 % pacientů léčených přípravkem Xeljanz ve srovnání se 4 % pacientů, jimž bylo podáváno placebo.

Ve třetí studii, do které bylo zařazeno 593 pacientů, nevykazovalo po roce léčby vůbec žádné příznaky nebo vykazovalo jen mírné příznaky 34 % pacientů léčených přípravkem Xeljanz v dávce 5 mg dvakrát denně ve srovnání s 11 % pacientů, jimž bylo podáváno placebo. Kromě toho bylo u většího počtu pacientů léčených přípravkem Xeljanz možné snížit užívání kortikosteroidů.

Ankylozující spondylitida

Přípravek Xeljanz byl při zmírňování příznaků ankylozující spondylitidy účinnější než placebo v jedné studii, do níž byli zařazeni pacienti, kteří nereagovali dostatečně na předchozí léčbu. Hlavním měřítkem účinnosti bylo 20% snížení skóre ASAS (bolest zad, ranní ztuhlost a další příznaky) po 16 týdnech léčby.

V této studii, do které bylo zařazeno 269 pacientů, bylo skóre ASAS uspokojivě sníženo u přibližně 56 % pacientů, kteří užívali přípravek Xeljanz, v porovnání s přibližně 29 % pacientů, jimž bylo podáváno placebo. Navíc u přibližně 41 % pacientů léčených přípravkem Xeljanz bylo zaznamenáno 40% snížení skóre ASAS, zatímco při podávání placeba se jednalo o přibližně 13 % pacientů.

Jaká rizika jsou spojena s přípravkem Xeljanz?

Úplný seznam nežádoucích účinků a omezení přípravku Xeljanz je uveden v příbalové informaci.

Nejčastějšími nežádoucími účinky přípravku Xeljanz (které mohou postihnout až 1 osobu z 10) jsou bolest hlavy, infekce a zánět nosu a hrdla, průjem, nauzea (pocit na zvracení) a hypertenze (vysoký krevní tlak).

Nejčastějšími závažnými nežádoucími účinky zaznamenanými u přípravku Xeljanz jsou závažné infekce, například pneumonie (infekce plic), herpes zoster (pásový opar), infekce močových cest, celulitida (infekce hluboké kožní tkáně), divertikulitida (infekce postihující střevo) a apendicitida (zánět slepého střeva) a rovněž oportunní infekce, které se mohou vyskytnout u pacientů s oslabeným imunitním systémem.

Přípravek Xeljanz nesmí užívat pacienti s aktivní tuberkulózou, závažnými infekcemi nebo oportunními infekcemi. Přípravek Xeljanz dále nesmí užívat pacienti s těžkou poruchou funkce jater ani těhotné a kojící ženy. Ženy v plodném věku musí během léčby přípravkem Xeljanz a po dobu nejméně čtyř týdnů po jejím ukončení používat antikoncepci.

U pacientů ve věku 65 let a starších, u pacientů s anamnézou kardiovaskulárního onemocnění (jako je srdeční infarkt nebo mozková mrtvice) nebo s rizikovými faktory pro takové onemocnění (jako jsou

současní nebo bývalí dlouhodobí kuřáci) nebo u pacientů se zvýšeným rizikem nádorových onemocnění by se měl přípravek Xeljanz používat pouze v případě, že nejsou k dispozici žádné vhodné alternativy léčby.

Na základě čeho byl přípravek Xeljanz registrován v EU?

Z několika studií vyplývá, že přípravek Xeljanz je účinný při léčbě revmatoidní artritidy, psoriatické artritidy, ulcerózní kolitidy, specifických podtypů juvenilní idiopatické artritidy a ankylozující spondylitidy u pacientů, kteří v minulosti vyzkoušeli jiné typy léčby. Skutečnost, že se přípravek Xeljanz užívá ústy, může představovat výhodu oproti existujícím léčivým přípravkům, které se podávají injekčně pod kůži.

Nejvýznamnějším nežádoucím účinkem zaznamenaným v souvislosti s tímto léčivým přípravkem jsou infekce, přičemž jsou k dispozici konkrétní doporučení, která zdravotnickým pracovníkům pomáhají toto riziko snižovat. Obecně byla rizika související s přípravkem Xeljanz podobná rizikům ostatních léčivých přípravků v dané třídě.

Evropská agentura pro léčivé přípravky proto rozhodla, že přínosy přípravku Xeljanz převyšují jeho rizika, a může tak být registrován k použití v EU.

Jaká opatření jsou uplatňována k zajištění bezpečného a účinného používání přípravku Xeljanz?

Společnost, která přípravek Xeljanz dodává na trh, poskytne zdravotnickým pracovníkům a pacientům edukační materiály s informacemi o rizicích tohoto přípravku, a to zejména o riziku výskytu závažných infekcí, krevních sraženin, závažných kardiovaskulárních příhod a nádorových onemocnění u určitých skupin pacientů. Tyto materiály budou také obsahovat upozornění, že přípravek Xeljanz by neměl být užíván během těhotenství a že ženy v plodném věku by měly během léčby a po dobu nejméně čtyř týdnů po ukončení léčby používat antikoncepci.

Do souhrnu údajů o přípravku a příbalové informace byla rovněž zahrnuta doporučení a opatření pro bezpečné a účinné používání přípravku Xeljanz, která by měla být dodržována zdravotnickými pracovníky i pacienty.

Jako u všech léčivých přípravků jsou údaje o používání přípravku Xeljanz průběžně sledovány. Nežádoucí účinky nahlášené v souvislosti s přípravkem Xeljanz jsou pečlivě hodnoceny a jsou učiněna veškerá nezbytná opatření, aby bylo chráněno zdraví pacientů.

Další informace o přípravku Xeljanz

Přípravku Xeljanz bylo uděleno rozhodnutí o registraci platné v celé EU dne 22. března 2017.

Další informace o přípravku Xeljanz jsou k dispozici na internetových stránkách agentury na adrese ema.europa.eu/medicines/human/EPAR/xeljanz

Tento přehled byl naposledy aktualizován v 04-2023.